



# OTPAD – IZAZOVI PRED NAMA

Sonja Polonijo

Sali, 29.10.2024.

Kako je to bilo nekad – najjednostavnije i najjeftinije...



trošak deponiranja = 20 – 30 €/t

## KOLIKO JE VREMENA POTREBNO DA SE RAZGRADI BAČENI OTPAD?

### ODGRISCI OD JABUKA

3 – 6 mjeseci.



### NOVINE

3 – 12 mjeseci.



### LIMENKE

10 – 100 godina.



### PLASTIČNA VREĆICA

100 – 1000 godina.



### STAKLO

1000 godina.



2

## ZAŠTO JE OTPAD U OKOLIŠU OPASAN?

ONEČIŠĆUJE

OKOLIŠ



UGROŽAVA

LJUDSKI ŽIVOT



MOŽE BITI

ZAPALJIV



UGROŽAVA

BILJKE I ŽIVOTINJE

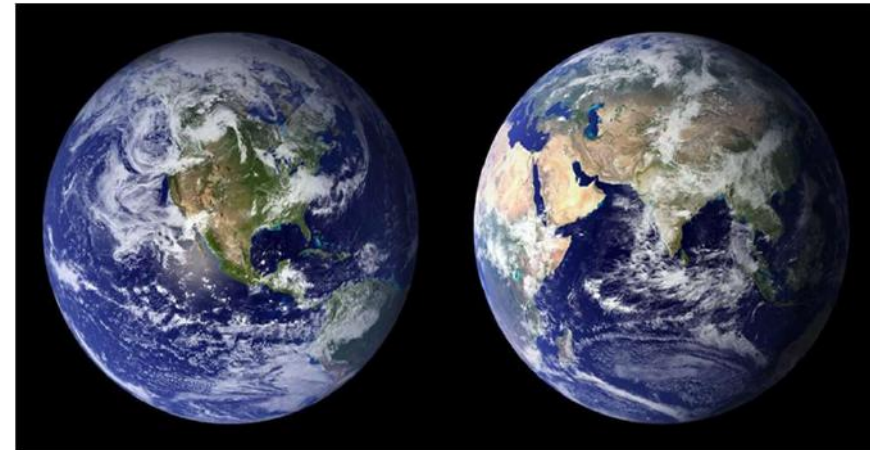


# POTROŠAČKA GROZNICA - KUPUJEMO I ONO ŠTO NAM NE TREBA



# DAN EKOLOŠKOG DUGA

- 28. srpnja 2022. dan je kada smo potrošili i iskoristili sve ekološke resurse i usluge koje Zemlja može regenerirati u 1 godini (ugljični otisak ljudskih aktivnosti, krčenje šuma)
- od 29. srpnja 2022. do kraja godine stvarali smo dug budućim generacijama
- 2022. svijet 28.7. – Hrvatska 29.5.
- 2023. svijet 2.8. – Hrvatska 29.5.
- 2024. svijet 25.7. – Hrvatska 29.5.



RH= 1 kg/dnevno





- u posljednjih 10 godina proizveli smo više plastike nego tijekom cijelog prošlog stoljeća.
- 50% plastike koju koristimo, upotrijebimo samo JEDNOM i zatim je bacamo.
- plastika se ne može razgraditi već se raspada u mikročestice, često i toksične, čestice koje ulaze u hranidbeni lanac životinja, riba i na kraju čovjeka.
- za razgradnju jedne plastične boce potrebno je 450 godina i više!



# ZERO WASTE



život s manje otpada



## **NAČELO 5 R:**

- refuse (odbij kupovinu nepotrebnih stvari)
- reduce (smanji)
- reuse (ponovno iskoristi)
- recycle (recikliraj)
- rot (kompostiraj)



RJEŠENJE



**OTPAD KOJI JE ODVOJENO  
SAKUPLJEN MOŽE BITI SIROVINA ZA  
NOVU PROIZVODNJU (KRUŽNO  
GOSPODARSTVO)**

• **500 BOCA - 1 KANTA**

od 500 recikliranih plastičnih boca može se izraditi  
1 kanta za smeće



• **15 BOCA - 1 JAKNA**

15 recikliranih plastičnih boca potrebno je da  
bi se napravila 1 jakna



• **500 LIMENKI - 1 BICIKL**

od 500 recikliranih limenki može se izraditi  
1 bicikl



• **18 BOCA - 1 SPORTSKI DRES**

od 18 recikliranih plastičnih boca može se  
napraviti majica nogometnog dresa



## MIJEŠANI OTPAD

“ŠUŠKAVA” AMBALAŽA OD GRICKALICA, SLATKIŠA, KAVE I TJESTENINE, OTPAD OD POMETANJA I USISAVANJA, PRLJAVA I MASNA FOLIJA, PRLJAVI I MASNI PAPIR, CELOFAN, AMBALAŽNI STIROPOR, GUMENI PREDMETI, PORCULAN, PELENE, ULOŠCI, VATA, OTPADNI PIJESAK OD KUĆNIH LJUBIMACA, MESO, RIBA, KOSTI...



## PAPIR I KARTON

NOVINE, ČASOPISI, KATALOZI, PISMA, KUVERTE, BILJEŽNICE, KNJIGE, ČESTITKE, VREĆICE OD PAPIRA, MANJE KARTONSKE KUTIJE, AMBALAŽA OD PAPIRA I KARTONA, KUTIJE OD PREHRAMBENIH I KOZMETIČKIH PROIZVODA, KUTIJE OD JAJA, KUTIJE OD CIPELE I SL.



## KORISTAN OTPAD

ČISTA I PRAZNA PLASTIČNA AMBALAŽA (BOCE OD JESTIVOG ULJA, OCTA, MLIJEKA, VODE, SOKOVA, ŠAMPONA, DETERDŽENTA, JEDNOKRATNE POSUDE ZA KOLAČE I HRANU...), PLASTIČNE VREĆICE I FOLIJE, TETRAPAK I METALNA AMBALAŽA (LIMENKE)



## BIOOTPAD

OSTACI OD PRIPREME HRANE, OSTACI VOĆA I POVRĆA, LIUSKE JAJA, TALOG KAVE, VREĆICE ČAJA, UVELO CVIJEĆE, POKOŠENA TRAVA, GRANJE, LIŠĆE, KORA DRVETA, PILJEVINA, BOROVE IGLICE, OHLAĐENI PEPEO, PAPIRNATE MARAMICE, MALE KOLIČINE PAPIRA U KOJE SU BILI ZAMOTANI KUHINJSKI OTPACI



# Što se događa s troškovima?



Davatelj javne usluge građanima odvojeno sakupljene reciklabilne materijale **ne naplaćuje**, plaća se samo pražnjenje kante za miješani otpad.

Davatelj javne usluge predaju odvojeno sakupljenih potencijalno reciklabilnih materijala reciklažeru **plaća!** Npr. miješanu plastiku i do 250 €/t.

Zašto je tome tako?

# SORTIRANJE









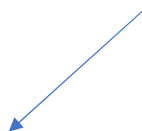
## KOMPOSTANA



## KOMPOSTIRANJE U VLASTITOM DVORIŠTU

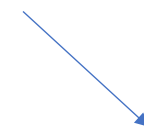


# ŠTO SVE ODLAŽEMO U KANTU/KONTEJNER ZA BIOOTPAD?



## KUHINJSKI OTPAD

- razni ostaci od pripreme hrane (ne kuhana hrana)
- ostaci voća i povrća
- listovi salate, blitve, kelja, krumpira i slično
- ljuske od jaja
- talog kave
- vrećice od čaja



## VRTNI ILI ZELENI OTPAD

- uvelo cvijeće
- granje
- otpalo lišće
- otkos trave i živice, borove iglice
- kora drveta
- piljevina
- ohlađeni pepeo

**NE!!!** → ostaci kuhane hrane, meso, riba, kosti, mliječni proizvodi, ulja i masti

## CENTAR ZA GOSPODARENJE OTPADOM



trošak centra = 150 – 200 €/t

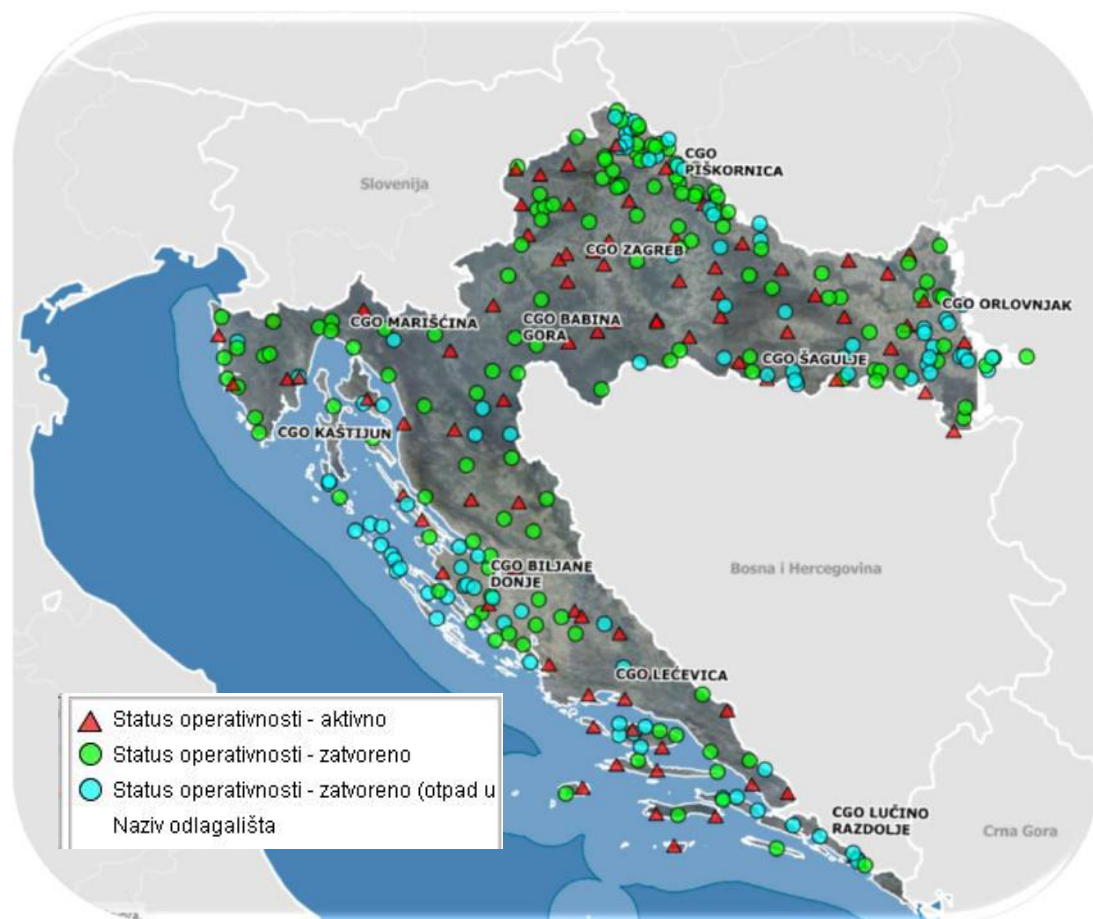
## SANIRANO ODLAGALIŠTE OTPADA



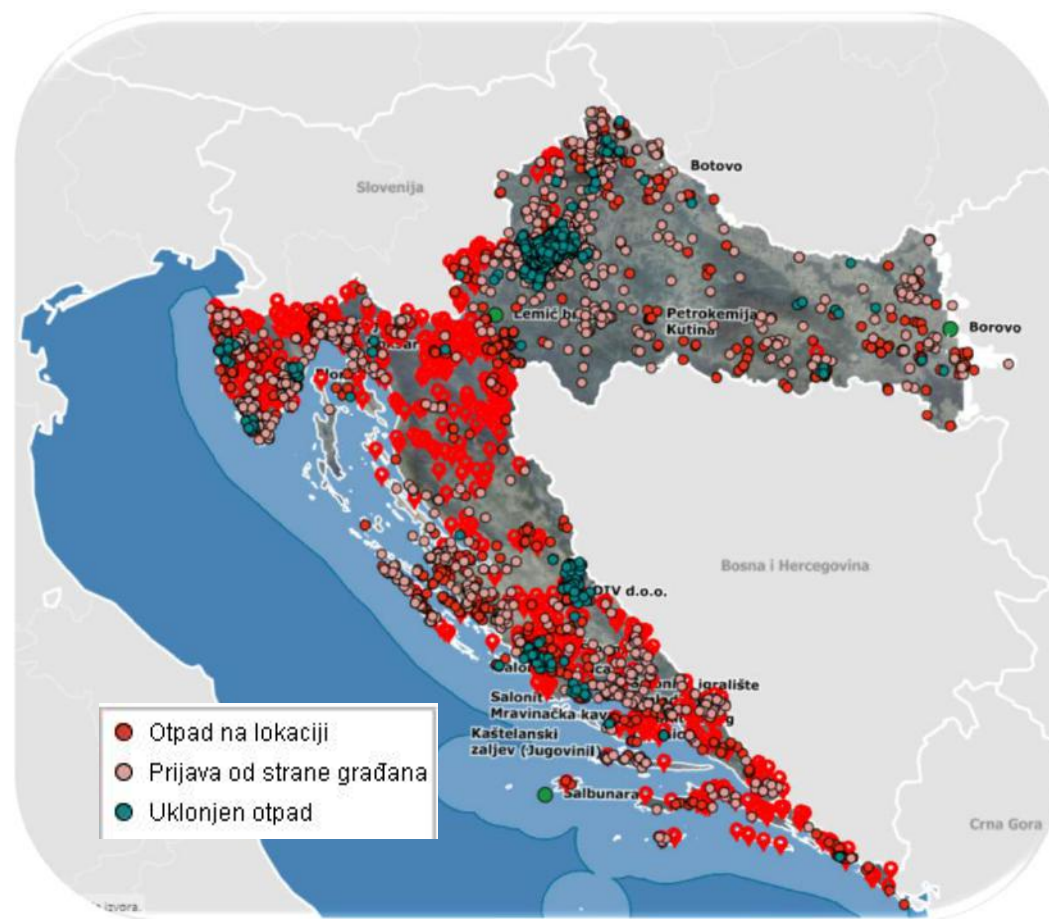
- Zatvaranje odlagališta otpada u Hrvatskoj
- Naknada za odlaganje otpada



## Sva odlagališta otpada



## Onečišćene lokacije



Izvor: ENVI atlas okoliša

# Što nam je donio Zakon o gospodarenju otpadom?

- Korisnici javne usluge razvrstani su kao kućanstva i nekućanstva
- Korisnici u svakoj kategoriji plaćaju jednak paušal (OMJU)
- Nećućanstva su i privatni iznajmljivači i veliki hoteli
  
- Korisnicima se naplaćuje i dio računa koji ovisi o količini predanog otpada (pražnjenje spremnika za miješani komunalni otpad)
  
- Korisnicima koji se ne pridržavaju pravila odlaganja otpada davatelj javne usluge može naplatiti tzv. „ugovornu kaznu”
  
- FZOEU će početi sufinancirati troškove odvojenog sakupljanja (problem čistoće reciklabilnih materijala)

# OVO NE ŽELIMO!

Nepropisno odložen otpad  
ostavlja jako ružnu sliku  
(komunalni nered)





# HVALA NA PAŽNJI!

*Ima li pitanja?*

